

Спільному доленосному рішення передували гарячі дебати

Тими буремними днями 1991 року, коли Верховна Рада України ухвалила Акт проголошення незалежності України, Київська обласна рада на VII сесії XXI скликання, що відбулася 10 вересня, теж прийняла низку важливих документів. Але народні обранці у той доленосний час не завжди були одинотайними у своїх рішеннях, досягали консенсусу в гарячих дебатах.

Одними з перших рішень облради були:

1. Про створення тимчасової комісії для перевірки діяльності

посадових осіб, органів влади, управління, об'єднань і організацій у зв'язку зі спробою перервоту 19 — 21 серпня 1991 року. Комісія діяла до 7 липня 1992 року.

2. Про підняття на будинку обласної ради синьо-жовтого прапора.

«У зв'язку з проголошенням Верховною Радою України Акта про державний суверенітет України та підняттям над будинком Верховної Ради України історичного національного синьо-жовтого прапора, що символізує миролюбну Українську державу в образі чистого неба і хлібного лану, обласна рада народних депутатів вирішила: до проведення всенародного референдуму про державний символіку та прийняття Конституції України підняти на будинку обласної ради народних депутатів поряд з державним червоно-лазуровим національним синьо-жовтим прапором», — йшлося в історичному документі, підписаному тодішнім головою облради Василем Сіньком.

Якщо ці рішення були ухвалені одногосно, то дебати щодо включення до порядку денного сесії питання стосовно підтримки рішення Верховної Ради про державний суверенітет України та політичну ситуацію в області 19 — 21 серпня 1991 року пройшли складно. Частина депутатів вважала, що ці питання належать виключно до компетенції парламенту і, як висловився один з представників народу, «все вже вирішено». Проте після нетривалої дискусії обидва ці питання були поставлені на голосування. Як показав підрахунок голосів, за перший пункт

проголосував 41 депутат, а за другий — лише 14 з 87 обранців. Тобто рішення не було ухвалено з першого разу, зазначає у своєму дослідженні головний спеціаліст відділу використання документів та інформаційних технологій Державного архіву Київської області Микола Корінний.

Відповідає сподіванням і прагненням нашого народу

Лише переконливий виступ голови Славутицької міської ради Володимира Удовиченка зрушив цю проблему з мертвої точки. «Ми сьогодні не можемо не з'ясувати питання про оголошення акта незалежності. Сьогодні незалежність ще не підтверджена. За міжнародним правом вона набуває чинності, коли це прийме народ України, який висловить свою думку 1 грудня. Населенню області, яке дивиться на своїх депутатів, треба знати нашу позицію. Чому ж ми сьогодні відхилили таке питання? Давайте сьогодні, як народні обранці, самовизначимося, розглянемо, завтра повернемося, бо це дуже важливе політичне питання, і ми повинні висловити свою думку. Якщо в основний порядок денний не включимо, то давайте розглянемо це питання в «Різному», але свою думку з цього приводу висловимо», — акцентував він. Володимира Удовиченка підтримала низка депутатів, тож саме йому й доручили підготувати проект рішення та звернення до громадян області з цього питання.

Згодом на сесії Володимир Удовиченко зачитав Звернення до жителів Київщини: «Київ-

Освячення національного прапора, який було піднято над будівлею селищної ради смт Коцюбинське. Ритуал проводить священик УАПЦ отець Олександр (15 вересня 1991 року).

Фото з сайту Державного архіву Київської області.

ська обласна рада підтримує рішення Верховної Ради республіки про проголошення незалежності Української держави, як таке, що відповідає сподіванням і прагненням нашого народу.

Депутати обласної ради вважають своїм основним завданням нормалізацію економічної і політичної ситуації в області, прийняття рішень, спрямованих на зміцнення основ нашої державності.

Звертаємося до депутатів рад всіх рівнів Київської області, до трудових колективів, політичних партій і громадських організацій, до всіх виборців підтримати нас і на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року проголосувати за незалежність України і створення самостійної Української держави — України.

Переконані, що це буде на благо наших дітей і внуків, на благо прийдешніх поколінь».

З другої спроби звернення ухвалили одногосно. Документ опублікували в популярних періодичних виданнях — газетах «Голос України», «Сільські вісті», «Київська правда» і «Вечірній Київ».

Громадськість регіону, як і вся Україна, взяла активну участь у доленосному референдумі. Як свідчить протокол обласної комісії з Всеукраїнського референдуму про результати підрахунку голосів, у голосуванні взяли участь 1 259 129 мешканців Київщини, з яких 95,52% проголосували за незалежність України.

За документами Державного архіву Київської області.

Фото з архіву «Голосу України».

Володимир Удовиченко під час круглого столу, організованого спільно редакцією газети «Голос України» та Офісом реформ у Київській області (30 травня 2017 року).